

Obsah

Úvod	9
I. Lidová píseň a hudba (JAROMÍR GELNAR, OLDŘICH SIROVÁTKA)	11
Zpěváci a hudebníci	11
Zpěvní příležitosti, písňové skupiny a přednes písní	17
Život písní v tradici	59
Charakteristické rysy a vztahy k sousedním oblastem	68
Současný vývoj a soudobé podoby písní na Těšínsku	77
Na okraj 21. století	82
II. Lidový tanec (ZDENKA JELÍNKOVÁ)	83
CHARAKTER, ÚZEMNÍ VAZBY, SBĚRATELÉ	83
DRUHY A FUNKCE TANCE	102
Tance obřadní	102
Tance mužské	105
Tance točivé	107
Tance figurální	113
Kolové tance	116
Taneční hry	118
III. Prozaická ústní slovenskost (ANTONÍN SATKE, GABRIELA SOKOLOVÁ) ...	121
PŘEHLED SBĚRATELSKÉ PRÁCE	121
VYPRAVĚČI A JEJICH REPERTOÁR	125
POHÁDKY, LEGENDY A HUMORNÁ VYPRÁVĚNÍ	137
Zvířecí pohádky	137
Kouzelné pohádky	138
Legendy	141

Novelistické pohádky a humorky	144
SLOH A SPECIFICKÉ RYSY TĚŠÍNSKÝCH POHÁDEK A POVÍDEK	151
POVĚSTI A POVĚREČNÁ VYPRÁVĚNÍ	157
<i>POVĚSTI</i>	157
O zbojnicích	157
Černá kněžna	163
O historických osobách	172
Spící vojsko a příhody z válek	176
O místních pověstech, čertových stavbách i pokladech	180
<i>POVĚREČNÉ POVÍDKY</i>	187
Vodníci a jejich soužití s lidmi	188
Nočnice, fajermoni a jiné jevy	190
O mrtvých a místech posledního odpočinku	192
O působnosti mory a ochraně proti ní	194
<i>ZÁVĚREM</i>	195
UKÁZKY POHÁDEK A POVĚSTÍ	199
Lipki	199
O Tatošach	200
Čarnokšienžnik s uzdum	202
Josef a Michoľ	203
Panna Marija a djaboľ	205
Cygaňstva	205
Mundro liška a gupi kocur	206
Chľapęc-kret	207
Jak šli spoľu bob, groch, iskra a sľumka	207
Čemu mo zajunc pynkňony pysk	207
Čymu kozy nimajum kvostuv	208
Tři galanki	208
O zľych ženach	209
Cygun buki stavjol	210
O parazolistach	210

To bylo v kocobenském leše	211
Čarno kšenzno	212
Josef Drugi	213
O Franc Josefovi	214
Bez starosti	214
O macoše	216
Na Vělki pjontek pynize še přesušajum	217
O dukotach	217
Sotuna	218
IV. Lidové umění výtvarné (ZDENA VACHOVÁ)	219
Obrazy na skle	220
Lidová plastika	233
Poznámky a odkazy na literaturu	265
Přílohy ke kapitolám I.–IV.	310
Archivní záznamy Českého rozhlasu Ostrava	312
Zbojníci, zloděje – Bjoly z Hřčavy	316
Slovníček nářečních výrazů	318
Lidové umění na Těšínsku: datace, předlohy, zdroje a paralely	320
Seznam fotografií a vyobrazení	323
Streszczenie	329
Summary	337
Zusammenfassung	346
Osobní rejstřík	356
Místní rejstřík	360